

Загальноосвітня школа I-III ступенів № 138 Московський район

Розробка уроку музики

4 клас

Музична подорож по країнах світу

категорії,

Сіра Вікторія Вікторівна,

вчитель музики,

спеціаліст вищої

вчитель-методист.

2013 рік

Мета уроку:

- систематизувати знання з теми;
- продовжувати знайомити дітей з музикою народів світу, збагачувати слуховий досвід дітей;
- поглиблювати поняття про різноманітність та своєрідність національних музичних інтонацій;
- розвивати вокально-хорові навички;
- виховувати почуття любові до музики, почуття поваги до національного мистецтва народів світу.

Музичний матеріал:

- поспівка «У подорож»;
- російський народний танець «Бариня»;
- російська народна пісня «Солдатушки, бравы ребятушки»;
- білоруський народний танець-пісня «Бульба»;
- кавказький народний танець «Лезгінка»;
- В.А.Моцарт. «Рондо в турецькому стилі»;
- самба «Тіко-тіко» ;
- українська народна пісня «Ой, на горі та женці жнуть».

Обладнання:

- портрет В.А. Моцарта;
- плакати з зображеннями різних місцевостей: Україна, Росія, Кавказ, Відень.
- фонограми музичних творів.

(Цей урок – підсумковий за темою «Музика народів світу». В цьому уроці беруть участь спеціально підготовлені учні: ті, що займаються танцями, та учень, який вміє грати на скрипці)

Зміст уроку

I. Музичне вітання «Добрий день».

- Уже тривалий час ми обговорюємо одну тему. Яку?
- На кожному уроці ви знайомились з музикою того чи іншого народу, і ми за допомогою музики ніби потрапляли в іншу країну. Наш сьогоднішній урок теж буде подорожжю. Але побуваємо ми не в одній, а в багатьох країнах. А для того, щоб нам встигти побувати за 45 хвилин в декількох країнах давайте оберем швидкісний вид транспорту. Який? (літак)

2. Повідомлення теми і мотивація.

- Тема нашого уроку звучить так: «Музична подорож по країнах світу». Отже, музику ми беремо з собою. А для того, щоб наш літак вирушив, пілот повинен зрозуміти, для чого вам потрібна ця мандрівка.

(Розширити уявлення про музику, різноманітність жанрів, характерів, навчатися уважно слухати, здобути нові знання про музику, про країни, про життя людей, їхні переживання. Народна музика відображає життя народу, пов'язана з його побутом, цікаво навчитись виконувати музику різних народів, це духовно збагатить нас).

- Я думаю, що ви переконали пілота.

(Звучить запис голосу пілота: «Шановні пасажери! Від імені екіпажу я вітаю вас на борту нашого лайнера. Бажаю вам приємного польоту, цікавих музичних зустрічей та вражень. Пристебніть паси безпеки!»)

- Отже, у подорож!

3. Виконання поспівки «У подорож!».

- Так. Для музики немає меж. Вона як повітря, яким ми дихаємо, утримати її за замком неможливо. Люди завжди цікавились тим, що співають сусіди. Славетні композитори їздили по світу, слухали. Записували народні мелодії, а потім використовували їх у своїх творах. Але подивіться ми летимо над селом. Здається там якесь свято.

Давайте прислухаємось до музики, яка там звучить, і ми зрозуміємо, в якій країні знаходимось.

(звучить рос. нар. танець «Бариня»)

- Музика якого народу звучить?
- А чим відрізняється музика одного народу від музики іншого?
(інтонацією, тембрами муз. Інструментів, ритмом)
- Що таке інтонація?

4. Виконання пісні «Солдатушки, бравы ребята».

- Які інструменти підказали вам, що це російська музика?
- Російська музика інтонаційно близька до нашої, української музики?
- Вам буде важко виконати голосом російські інтонації?
- То давайте виконаємо російську народну пісню «Солдатушки...»

(виконання)

- Як побудована ця пісня?
(У формі діалога)
- Давайте виберемо солістів. Хто такий соліст? Хто хоче бути солістом?

(виконання пісні)

5. Виконання білоруської народної пісні «Бульба»

– Поки ми співали, наш літак опинився над іншою країною. Я подивилася в ілюмінатор, і мені згадався один музичний твір. Зараз я проплещу вам ритм цього твору, а ви за ритмом впізнайте його. До речі, що таке ритм?

(Вчитель плеще ритм білоруської народної пісні «Бульба»).

- Це музика якого народу?
- Танець «Бульба» користується великою любов'ю білорусів. Який він має характер? В якому темпі написаний? Білоруси також

придумали жартівливі слова до цієї музики, і вийшла пісня, в якій оспівується звичайна, добре всім відома картопля.

- Хто хоче виконати пісню «Бульба»?

(Вибираються солісти)

- Пограємо в артистів і критиків. Артисти виконують пісню, а критики оцінюють виконання.

(Виконання пісні та бесіда)

6. Слухання кавказького народного танцю «Лезгінка»

- Друзі, подивіться в ілюмінатори! Яка краса!

(Вмикається фонограма «Лезгінки»)

- Який пейзаж ви бачите? (гори зі сніговими вершинами, синє море)
- Де ж це ми знаходимося?
- Звідки ви знаєте? (музика підказала)
- А що це за музика?
- «Лезгінка» - дуже живописний танець: бурхлива вогняна стрімкість чергується з м'якою граціозністю. При цьому стрімкі, енергійні рухи танцю притаманні чоловікам. Епізоди жіночого танцю відрізняються плавністю – здається ніби жінки плывуть у повітрі, ледве торкаючись ногами землі. Зазвичай в танці беруть участь не тільки виконавці, але й глядачі. Стоячи навкруги, вони плещуть в долоні.
- Музика кавказьких народів інтонаційно близька до української чи ні?
- Для вас звично співати грузинську чи азербайджанську пісню?
- Так, це непросто, але дуже цікаво.
- Пам'ятаєте оці рядки: Є в нас музика чудова

І про сонце, і про луг.

Є казкова, загадкова,

Гарна музика, наш друг.

- Ми з вами придумали мелодію на ці слова, давайте проспівемо.

(Виконання)

- Я запропонувала вам придумати мелодію, використовуючи кавказькі інтонації. У кого вийшло?

(Виконання)

- З яким кавказьким композитором ви знайомі? (Арам Хачатурян)
- Який його твір ви знаєте? (балет «Гаяне»)
- Ви знаєте, що Арам Хачатурян для балету «Гаяне» склав танець, який називається «Гопак». Які іще ви знаєте твори, в яких використовується музика народів світу? (П.І. Чайковський «Лускунчик», «Лебедине озеро», М. І. Глінка. «Арагонська хота»).

7. Слухання «Рондо в турецькому стилі» В.А.Моцарта.

- Зараз ми пролітаємо над чудовим містом, музичною столицею світу – Віднем. Ось по цих вулицях ходили славетні композитори: Л. Бетховен, Ф. Шуберт, І. Штраус. А одного разу тут виступав маленький хлопчик з маленькою скрипчкою.

(виходить хлопчик зі скрипкою і виконує музичний твір)

- Знаєте, хто це? Звичайно знаєте. Це ваш однокласник. Як називається музика, яку ти виконав, хто її автор?
- А я розміялась, і згадався мені скрипаль, якого газети Європи називали диво-дитиною. Кого я маю на увазі? (В.А. Моцарта)
- Що ви знаєте про В.А. моцарта?
- Яка музика Моцарта вам відома? («Рондо в турецькому стилі»)
- Звідки така назва?
- Давайте разом виконаємо цей музичний твір.

(Діти беруть участь у виконанні, створюючи ритмічний супровід за допомогою дитячих музичних інструментів).

8. Слухання самби «Тіко-тіко»

(Стюардеса розносить каву)

- Гарна кава! До речі, ми з вами зараз летимо над батьківщиною кави і маракасів – Бразилією. В Бразилії щороку проходить яскраве свято – карнавал. А ви зараз познайомитесь з бразильським танцем – самбою.

(Звучить музика, підготовлені діти виконують танець)

9. Виконання українського народного танцю «Гопак»

Учень: - Я теж хочу танцювати. Тільки самбу я не знаю, я вмію ось що.

(Виконується танець)

- Ми незчулися, як прилетіли додому.
Земле рідна, з чим тебе зрівняти!
Від любові серцю в грудях тісно.
Як про тебе пісню заспівати,
Коли ти сама – найкраща пісня.

(Виконання пісні «Ой, на горі та женці жнуть»)

- Наша подорож закінчилася. Дякую вам за хорошу кампанію.